PARKLINGEZEN

INTERGEMEENTELIJKE STRUCTUURVISIE

DHV

sab

COLOFON

SAB Arnhem B.V.

bezoekadres:
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres:
postbus 479
6800 AL Arnhem

T (026) 3576911
F (026) 3576611
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

DHV Deventer

bezoekadres
Verlengde Kazernestraat 7
7417 ZA Deventer
correspondentieadres
Postbus 927
7400 AX Deventer
T (0570) 63 93 00
F (0570) 63 93 01
I www.dhv.nl
E deventer@dhv.com

Opdrachtgever:
Provincie Gelderland
Projectnummer: 80917

Contactpersonen SAB:
Jeroen Stegeman
Barbara van Dijk

Contactpersonen DHV:
Mark Groen
Bastiaan Kok

Versie februari 2010

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5

1.1 Aanleiding Park Lingezegen
1.2 Van masterplan tot structuurvisie
1.3 Over deze intergemeentelijke structuurvisie
1.4 Structuurvisie in relatie tot kostenverhaal en grondexplotatie
1.5 De uitvoeringsparagraaf

2 ANALYSE EN DOELSTELLINGEN 13

2.1 Inleiding
2.2 Kenschets plangebied op hoofdlijnen
2.3 Landschap
2.4 Ecologie
2.5 Water
2.6 Cultuurhistorie en archeologie
2.7 Recreatie
2.8 Wonen en werken
2.9 Landbouw
2.10 Verkeer

3 VISIE OP HOOFDLIJNEN 2025 31

3.1 Opgave Park Lingezegen
3.2 Te realiseren doelen
3.3 Visie op hoofdlijnen
3.4 Actualisering structuurvisie t.o.v Toekomstvisie+

4 UITWERKING DEELGEBIEDEN 47

4.1 Inleiding
4.2 De Park
4.3 Waterrijk
4.4 Landbouwland
4.5 De Buitens
4.6 De Woerdt

5 UITVOERINGSPARAGRAAF 79

6 BIJLAGE: LEGENDA EN KAART 87

1. INLEIDING

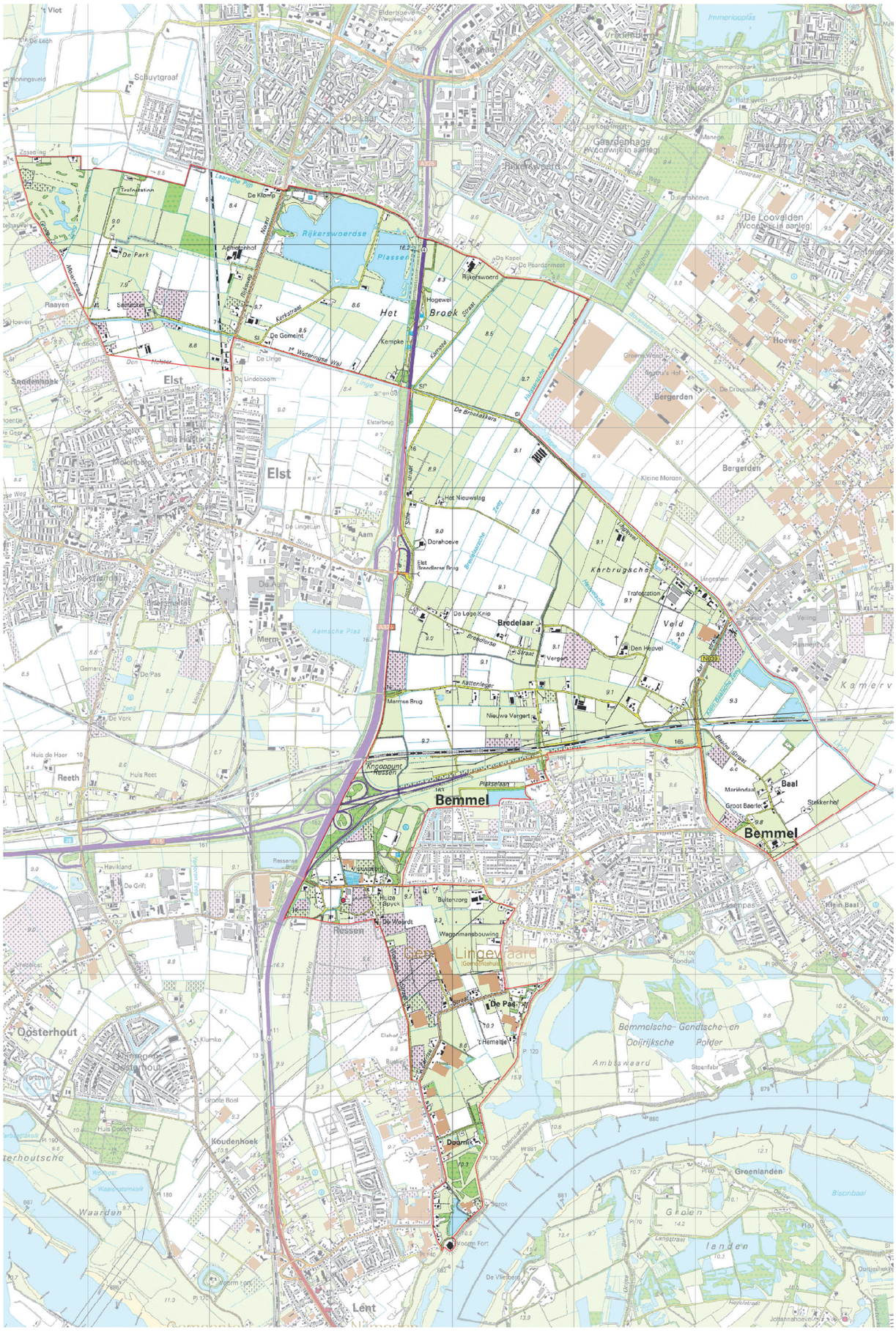

Plangebied Park Lingezegen

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding Park Lingezegen

De Stadsregio Arnhem-Nijmegen is in een aantal decennia in hoog tempo verstedelijkt. Met de realisatie van de huidige nieuwbouwplannen (Waalsprong, Schuytgraaf, Westeraam) zullen straks circa 160.000 mensen in dit gebied wonen. Als tegenhanger van deze grootstedelijke ontwikkelingen is het gebied tussen Arnhem en Nijmegen aangewezen als Rijksbufferzone. In deze zone dient verdere verstedelijking tegen te worden gegaan en wordt actie ondernomen ter versterking van de omgevingskwaliteit. De ontwikkeling van Park Lingezegen geeft invulling aan deze opgave door behoud en versterking van de groene en recreatieve kwaliteit van het gebied tussen Arnhem, Nijmegen, Elst en Bemmel en het begrenzen van de verstedelijking in dit gebied.
Park Lingezegen beslaat delen van het grondgebied van de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard. Deze intergemeentelijke structuurvisie wordt dan ook door beide gemeenten vastgesteld voor zover het hun grondgebied betreft.

Park Lingezegen wordt geen traditioneel park. De voorgenomen ontwikkeling van het park is groots opgezet en biedt ruimte aan verschillende functies. De landbouw blijft in delen van het park bestaan, elders zal er meer ruimte zijn voor functies als natuur, water en recreatie. Het plangebied is 1.500 hectare groot en is opgedeeld in vijf deelgebieden die elk een eigen karakter en hoofdfunctie krijgen. Elk deelgebied heeft een recreatieve en ecologische doelstelling. Op deze wijze wordt voorkomen dat functies elkaar in de weg zitten en kunnen deze zich in de toekomst optimaal ontwikkelen. Door een goede afstemming van de gebieden wordt zo tot een optimale omgevingskwaliteit gekomen.
Park Lingezegen moet de groene long worden van de stadsregio Arnhem-Nijmegen. Belangrijkste doelstelling van het park is het voorzien in een kwalitatief hoogwaardig uitloop- en recreatiegebied voor de (toekomstige) bewoners van de stadsregio. Daarbij zal het park tevens invulling geven aan de opgave voor realisering van ecologische verbindingszones in noord-zuid en oost-westrichting welke onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.
De betrokken publieke instanties hebben financiële middelen vrijgemaakt voor de realisatie van de publieke onderdelen (basisuitrusting) van het park. Driehonderdzeventig hectare, van de in totaal 500 hectare, te realiseren publieke uitrusting zal volgens planning in het Masterplan in 2013 gereed zijn. Naast de basisuitrusting wordt in deze visie invulling gegeven aan het 'Streefbeeld 2025', wat op termijn overwegend door private partijen dient te worden gerealiseerd.

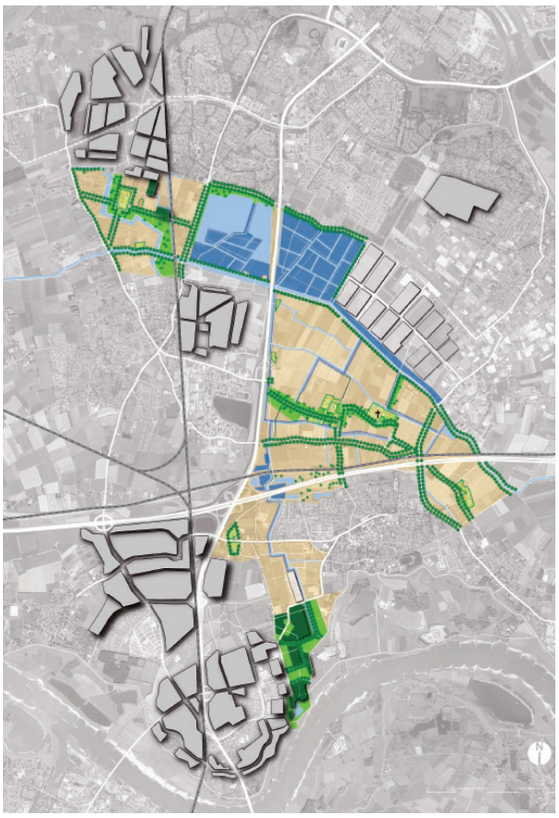

Masterplan: Basisuitrusting 2013
Basisuitrusting zijn de publiek gefinancierde gebieden die gerealiseerd worden tot 2013.

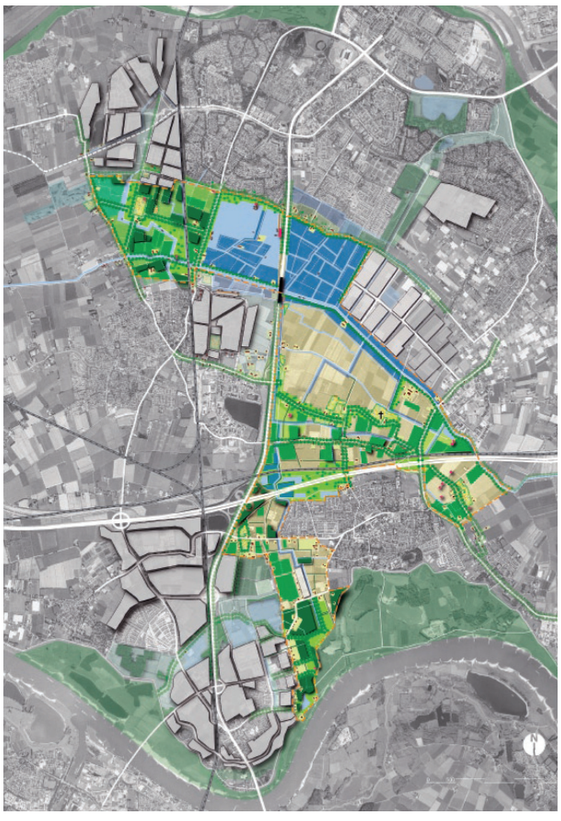

Masterplan: Streefbeeld 2025
Streefbeeld 2025 is de uitbreiding van de basisuitrusting en de ontwikkeling van private initiatieven na 2013.

In hoofdstuk 5 'Uitvoeringsparagraaf' wordt de verdeling van de hectares voor het streefbeeld 2013 en 2025 indicatief inzichtelijk gemaakt op enkele kaartbeelden.

1.2 Van Masterplan tot structuurvisie

De doelen en uitgangspunten in het Masterplan Park Lingezegen vormen de basis voor deze intergemeentelijke structuurvisie. De verdere concretisering van de basisuitrusting van het Masterplan heeft invulling gekregen in de zogenaamde 'doorontwerpen'. Hierin heeft een verdiepende studie plaatsgevonden naar de inrichtingsmogelijkheden (functioneel, landschappelijk, e.d.) per deelgebied.
De doorontwerpen hebben aan de basis gelegen voor de effectbeoordeling en afweging in het MER. Hierin worden de voorgestelde maatregelen en te verwachten effecten van de mogelijke maatregelen beoordeeld en integraal afgewogen om zo tot een verantwoorde en reële uitwerking van het plan te komen.
Bij de uitwerking van het MER is op meerdere momenten discussie gevoerd over de problemen, wensen en kansen die burgers, ondernemers en (semi-) overheden in het plangebied zien. De inbreng van de betrokken partijen is mede bepalend geweest bij de uitwerking van de beoordeelde alternatieven en het uiteindelijke voorkeursalternatief uit het MER.

1.3 Over deze intergemeentelijke structuurvisie

In de structuurvisie wordt het beleid voor het plangebied van Park Lingezegen tot 2025 vastgelegd. Volgens de wet is elke gemeente verplicht één of meerdere structuurvisies op te stellen voor het gehele grondgebied. De structuurvisie is het strategisch document in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling en vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven, maar ook voor nieuw op te stellen bestemmingsplannen en projectbesluiten. Er dient namelijk een toetsing aan de structuurvisie plaats te vinden. Doen zich ontwikkelingen voor die in strijd zijn met de structuurvisie, dan mag mits goed gemotiveerd van de structuurvisie worden afgeweken.
De gemeente Overbetuwe beschikt reeds over een structuurvisie, Toekomstvisie+ die door de raad is vastgesteld in september 2009. Voor de gemeente Overbetuwe vormt de voorliggende structuurvisie een partiële herziening.

1. INLEIDING

Met het vaststellen van voorliggende structuurvisie spreken de gemeentebesturen zich uit over het beoogde beleid tot 2025 voor het plangebied van Park Lingezegen. De structuurvisie heeft echter geen directe bindende werking voor de burger. Wel biedt de structuurvisie het ruimtelijke toetsingskader voor de uitwerking van concrete plannen en projecten en is het bedoeld als inspiratiebron en aanjager van particuliere initiatieven die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen en voldoen aan de daarbij gestelde randvoorwaarden.
Waar mogelijk worden de doelstellingen uit de structuurvisie doorvertaald in gemeentelijke bestemmingsplannen. Deze bieden op kavelniveau helderheid over de toegestane ontwikkelingen en randvoorwaarden en zijn wel juridisch bindend voor zowel de overheid als burgers.

Ten behoeve van de besluitvorming over de intergemeentelijke structuurvisie en het bestemmingsplan is een gecombineerde plan- en besluit-MER uitgevoerd. Hierin zijn de milieueffecten die als gevolg van de voorgenomen activiteiten worden verwacht in drie planalternatieven in beeld gebracht. Het voorkeursalternatief is vervolgens samengesteld vanuit onderdelen van de drie verschillende alternatieven. Dit laatste alternatief heeft aan de basis gestaan van deze intergemeentelijke structuurvisie en komt overeen met de beoogde ontwikkeling die in deze structuurvisie is beschreven. Op deze wijze zijn de verschillende milieuaspecten meegewogen in de keuzes die in deze structuurvisie zijn gemaakt. De resultaten uit het MER zijn tevens gebruikt ter onderbouwing van de haalbaarheid van het bestemmingsplan.

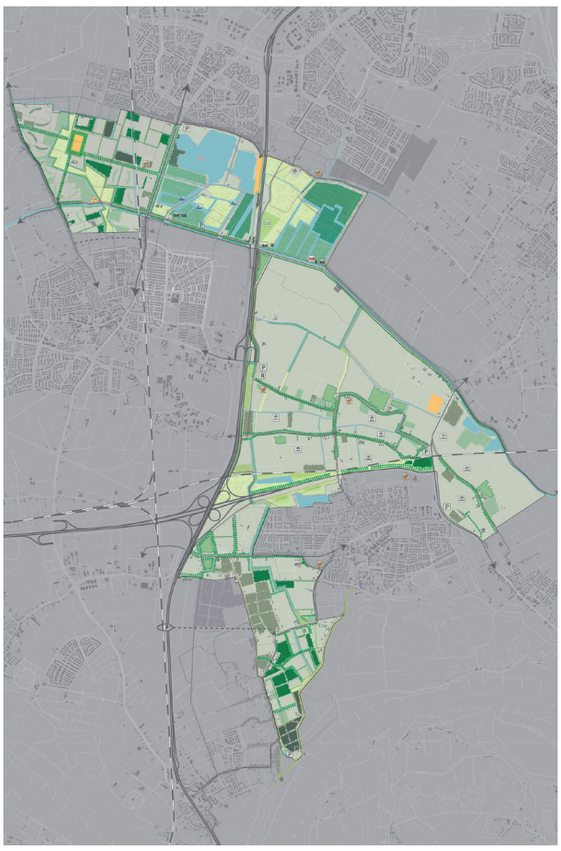

Voorkeursalternatief MER

1.4 De uitvoering

De Wet ruimtelijke ordening stelt dat in de structuurvisie moet worden aangegeven hoe gemeenten het in een structuurvisie neergelegde beleid gaan verwezenlijken. Hiertoe wordt in de visie een zogenaamd uitvoeringshoofdstuk opgenomen. In hoofdstuk 5 wordt de uitvoerbaarheid van deze visie onderbouwd. Tevens wordt in dit hoofdstuk de basis gelegd voor een eventueel kostenverhaal bij ontwikkelingslocaties.

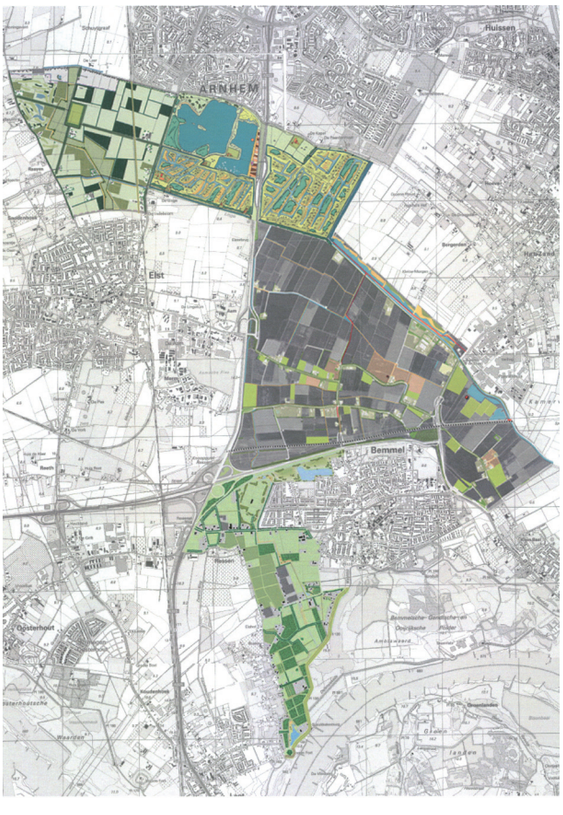

Doorontwerpen

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een analyse van de huidige kwaliteiten en aandachtspunten in het plangebied. De huidige situatie wordt hiertoe thema-gewijs beschreven, waarbij per thema wordt ingegaan op de hoofdlijnen van (het bestaande) beleid. In hoofdstuk 3 wordt de visie op hoofdlijnen beschreven (ambitie) die vervolgens in hoofdstuk 4 wordt uitgewerkt in concrete maatregelen en doelstellingen voor verschillende deelgebieden, die dienst doen als toetsingskader voor nieuwe initiatieven. Hoofdstuk 5 gaat in op de uitvoerbaarheid van deze visie. Hoofdstuk 6 sluit af met een korte doorkijk naar de toekomst en nadere aanbevelingen. Tot slot treft u achter in deze visie de plankaart (Structuurbeeld 2025) en legenda-eenheden aan.

1. INLEIDING

2. ANALYSE EN DOELSTELLINGEN

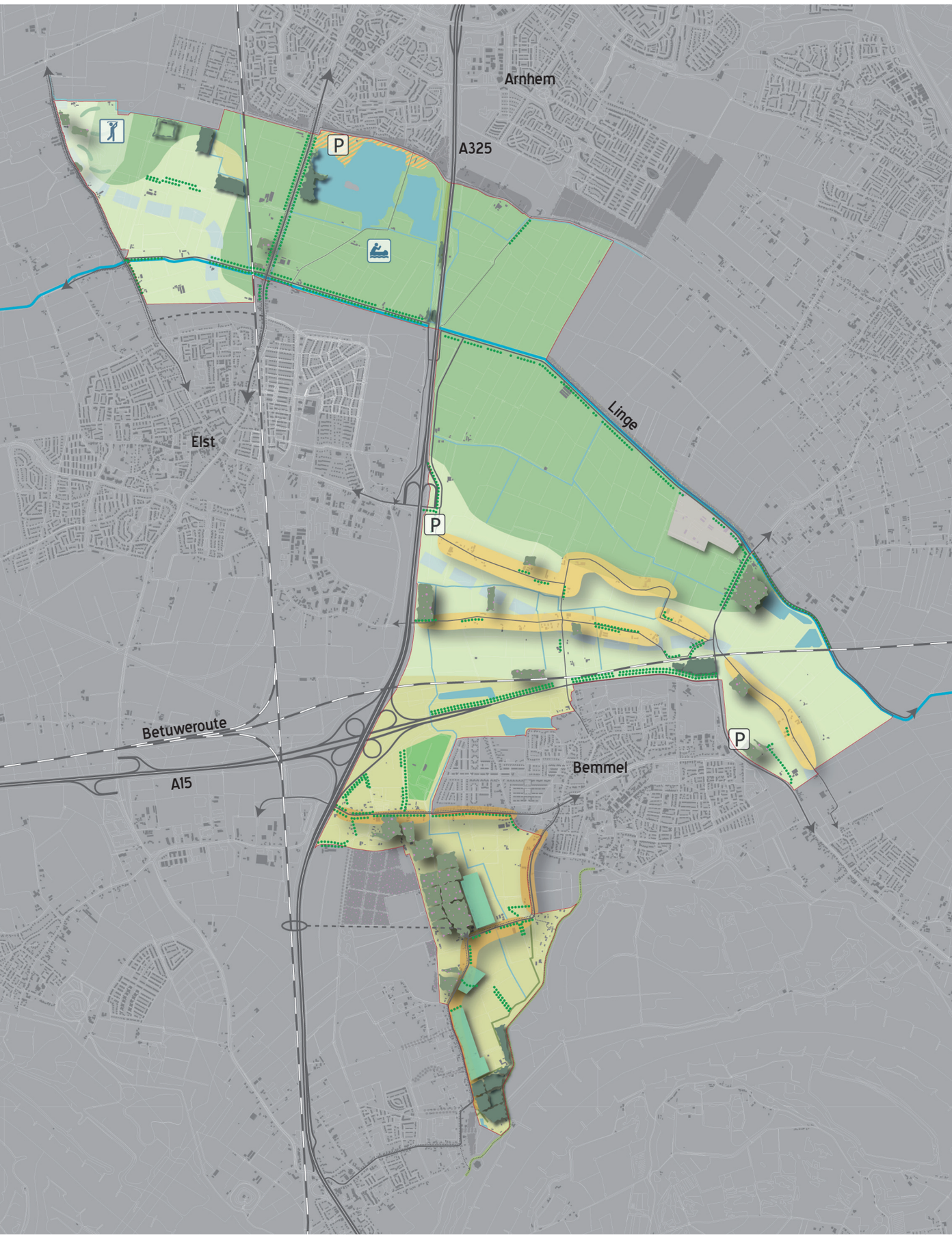

Huidige ruimtelijke hoofdstructuur

2. ANALYSE EN DOELSTELLINGEN

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een kenschets van de karakteristieken en kenmerken van het gebied dat Park Lingezegen bestrijkt. Hoe het gebied is ontstaan en hoe het zich heeft gevormd tot wat het nu is. Welke factoren daar een rol bij hebben gespeeld en welke ruimtelijk functionele eigenschappen aan het gebied kunnen worden toegekend. Knelpunten en potenties worden benoemd. Daarnaast wordt een korte samenvatting op hoofdlijnen gegeven van het vigerende beleid vanuit de verschillende overheden voor de verschillende thema's. Voor de specifieke en gedetailleerdere inventarisatie van de deelaspecten en het beleid wordt verwezen naar het MER Park Lingezegen en de samenvatting van de beleidsnotities in het kader van het bestemmingsplan. Vanuit de analyse van de verschillende thema's worden de doelstellingen geformuleerd voor de ontwikkeling van Park Lingezegen.

2.2 Kenschets plangebied op hoofdlijnen

Park Lingezegen maakt deel uit van de Betuwe, het rivierenlandschap tussen de Rijn en de Waal. Dit gebied lag van oorsprong tussen de door de ijstijden gevormde stuwwallen van de Veluwe, Utrechtse Heuvelrug en Brabantse dekzandgebied. Rivieren hadden vrij spel in dit gebied en verlegden regelmatig hun loop. Uiteindelijk vormde zich zo het brede 'oerstroomdal' van de Rijn en de Waal. Oeverwallen en komgebieden werden gevormd. Langs de stroomgeulen lagen de oeverwallen en deze groeiden uit tot brede langgerekte stroomruggen. In de lagergelegen en natte gebieden ontwikkelden zich de komgebieden. Deze moerasachtige gebieden waren voor de bedijking ontoegankelijk. De bedijking vond al plaats in de vroege Middeleeuwen. Dat maakte ontginning van de lagere natte delen mogelijk, evenals bewoning achter de dijken. Oorspronkelijk vond de eerste bewoning plaats op de natuurlijke hoogtes of kunstmatig opgeworpen hoogtes. Door de bedijking hadden de rivieren geen vrij spel meer en werden de lopen van de Waal, de Rijn en de uiterwaarden vastgelegd. In Park Lingezegen komen oeverwallen, komgronden en overgangsgebieden van kom naar stroomrug voor. Het zuiden van Park Lingezegen grenst aan de uiterwaarden van de Waal. De voorkomende oeverwallen bestaan deels uit de stroomruggen van oude rivierbeddingen. De grenzen tussen de verschillende landschapstypen waren van oudsher scherp, maar deze zijn in de loop van de tijd vervaagd.

Het gebied had reeds in de Romeinse tijd een belangrijke strategische betekenis. Het was in die tijd gelegen langs de grens van het Romeinse Rijk. De Limes, de grens en daarmee verdedigingslijn van de Romeinen, is van belang geweest bij de ontwikkeling van het gebied. In de jaren 50 was het gebied onderdeel van de laatste waterlinie die is aangelegd ter verdediging van een eventuele Russische invasie.

Van oudsher vond bewoning en intensieve landbouw plaats op de oeverwallen. Het landschap van de oeverwallen is besloten en kleinschalig. Het landgebruik is afwisselend in een onregelmatige blokverkaveling. Op de oeverwallen zijn verschillende landschapselementen te vinden, waaronder veel historische boerderijen. De kernen rond Park Lingezegen liggen verspreid over de oeverwallen. De oude verbindingswegen tussen de kernen lopen over de oeverwallen en de dijken. De wegen en paden op de oeverwallen volgen wisselende richtingen. De overgangsgronden kenden al een rationele verkaveling zoals later in de komgronden maar hadden door de aanwezigheid van kavelbeplanting een half open karakter.

Achter de oeverwallen liggen de komgronden. De komgronden waren van oudsher ongeschikt voor bewoning en intensief gebruik, waardoor de komgronden in het verre verleden extensief werden gebruikt als hooi- en weiland. Ten behoeve van de ontwatering van de komgronden in dit gebied werd, in aansluiting op het westelijke gelegen riviertje, de Linge gegraven. Dit vormt nog steeds het centrale afwateringskanaal van de Betuwe. De afwatering naar de Linge vond plaats via een uitgebreid stelsel van waterlopen, de zegen. Het verkavelingspatroon was regelmatig en het landschap was open en grootschalig. Door de kommen liepen slechts enkele wegen en er werd niet gewoond. Pas in de loop van de 20e eeuw werden de komgronden geschikt voor intensiever gebruik voor landbouw en voor bebouwing. In de huidige situatie zijn de komgronden grootschalige landbouwgebieden met een open karakter. Boerderijen en woningen liggen op grote afstand van elkaar en ook de wegen liggen ver uiteen.

Door de sterke groei van Arnhem en Nijmegen, maar ook van Elst en Bemmel, en de doorsnijding door diverse belangrijke infrastructuur heeft het plangebied een versnipperd karakter gekregen. Vanzelfsprekende samenhangende landschappelijke en functionele eenheden zijn doorsneden, verkleind en grotendeels begrensd door stedelijk gebied. De herkenbaarheid van de oorspronkelijke landschappelijke eenheden is sterk verminderd. De landbouwkundige betekenis neemt af en recreatie neemt in het plangebied een steeds belangrijkere plaats in.

Door de ruimtelijke ontwikkelingen van de laatste decennia is een nieuwe, structurerende laag aan het landschap toegevoegd, bestaande uit woongebieden, bedrijventerreinen, glastuinbouw en infrastructuur. Uit deze structurerende laag kunnen een aantal landschappelijke dragers worden gedestilleerd. Deze dragers overschrijden de verschillende landschapstypen en deelgebieden en vormen soms fysieke barrières in het landschap.

Zo doorsnijdt en begrenst de autoweg A325 als autonoom lijnelement de oorspronkelijke landschappelijke eenheden van de kom en stroomruggebieden. Deels beplant en deels begrensd door de defensiedijk ontneemt de A325 de zichtrelatie tussen het oostelijke en het westelijke gebied. Deze kenmerken gelden, maar in beduidend mindere mate, ook voor de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, die de overgangsgronden doorsnijdt.
Een andere grote barrière vormt de Betuweroute, die de stroomrug bij Bemmel en Baal van west naar oost doorsnijdt. De barrièrevorming wordt versterkt door de hogere ligging, geluidsschermen en de hoogspanningsleiding die langs de route loopt.
Rond knooppunt Ressen komen de verscheidene infrastructurele lijnelementen (A325, A15 en Betuweroute) bij elkaar. Hier is de impact op het landschap het grootst en schermt het zuidelijke deel van de stroomrug af van het gebied ten noorden van de A15-Betuweroute.

Het belangrijkste 'natte' lijnelement in het gebied is de rivier de Linge. Deze waterloop is Nederlands langste binnenlandse rivier. Van oudsher is de Linge de belangrijkste afwatering voor het gebied tussen de Rijn en de Waal. Waar de Linge door de Betuwe stroomt, is de rivier grotendeels gekanaliseerd. De Linge vormt de oostelijke grens van het park, waar de scheiding plaatsvindt met het glastuinbouwgebied Bergerden.

2.3 **Landschap**

De stroomruggen liggen in het plangebied globaal ten westen van de Rijksweg Noord te Elst en het gebied rondom de Katteleger en de Karstraat. Het verkavelingspatroon is op deze stroomruggen kleinschalig en onregelmatig. De noordelijk gelegen stroomrug in het park kent een afwisseling tussen kleinschalige verkaveling en meer grootschalige rechte blokverkaveling verder van de kern van de stroomrug. De oude verkavelingstructuur is hier grotendeels in tact gebleven. Veel beplantingselementen zijn echter verdwenen, met name langs de kavelranden waardoor een opener landschap is ontstaan. De stroomrug rond de Katteleger, Breedlersestraat en de Baal wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van linten die bestaan uit agrarische bebouwing en boomgaarden. De linten zijn op een aantal locaties 'verrommeld' door nieuwbouw en niet passende beplanting.
Het landschap ten zuidwesten van Bemmel behoort tot het oeverwallenlandschap, maar is grotendeels niet meer als zodanig herkenbaar door recente ontwikkelingen. Dit gebied is verstoord door onder meer de ontwikkeling van glastuinbouw en de uitbreiding van Bemmel. De kenmerken van het landschapstype zijn wel herkenbaar aan het kleinschalige karakter, de boomgaarden en de wegstructuur. Met name het landschap rondom de kern Ressen heeft nog haar oorspronkelijke karakter behouden. Hier wordt het landschap gekenmerkt door smalle landelijke wegen en boerderijen. Ook langs de Waaldijk is het oorspronkelijke landschap behoorlijk in tact gebleven.
Het landschap van het overige gebied, noordelijk en oostelijk van de Breedlersestraat en ten oosten van de Rijksweg Noord, betreft open komgebied. Komgebieden zijn later dan de oeverwallen tot ontwikkeling gebracht. Door het laaggelegen en natte karakter zijn komgronden voornamelijk geschikt voor extensief agrarisch gebruik. De oude verkavelingstructuren zijn in dit landschap grotendeels in hun oude vorm behouden gebleven. Het open karakter is deels verstoord door de lijnvormige infrastructuur van de Betuweroute en de A325. Het plangebied wordt doorkruist door een aantal hoogspanningsleidingen, welke boven de schaal van het landschap uitstijgen. Vooral in deze open komgebieden zijn de Veluwe en de stuwwal bij Nijmegen zichtbaar. Tevens van afstand zichtbaar is de kerktoren van Elst, waardoor deze een oriëntatiepunt vormt vanuit diverse delen van het park.
De Linge is van oudsher de belangrijkste afwatering voor het gebied tussen de Rijn en de Waal. De Linge binnen Park Lingezegen heeft echter haar oorspronkelijke karakter verloren door kanalisatie. Doordat de Linge

gedeeltelijke beplant is, wordt de herkenbaarheid van de Linge versterkt. Continuïteit ontbreekt echter doordat de bomenrij niet consequent is doorgezet over het gehele tracé van de Linge.

Huidige beleid

Park Lingezegen is door het Rijk aangewezen als Rijksbufferzone. Doelstelling van de Rijksbufferzone is een verdere verstedelijking tegen te gaan door het plangebied in te richten met een parkachtige structuur gericht op recreatie en het behoud van landbouw. In het park zijn ongewenste stedelijke ontwikkelingen niet mogelijk. Ontwikkelingen ter versterking van de dagrecreatieve functie zijn wel mogelijk. De recreatieve inrichting kan onder andere vorm krijgen door de ontwikkeling van nieuwe landgoederen met omliggend bos- en natuurgebied waar wandelaars vrij kunnen lopen. Functieverandering van bestaande voormalige agrarische bedrijven kan hier tevens een belangrijke rol in spelen. Bij functieverandering dient aandacht te zijn voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit, in aansluiting op de gebiedskenmerken ter plaatse. Op de oeverwallen is verdichting langs de oude verbindingswegen ongewenst. In dit landschapstype kan functiemenging bijdragen aan een versterking van de bestaande landschapskwaliteiten. Op de komgronden dient primair de openheid te worden behouden. Toename van bebouwing en opgaande beplanting is in dit landschapstype ongewenst.

De Linge wordt gezien als belangrijke drager van verschillende kwaliteiten op het gebied van landschap, recreatie, cultuurhistorie, natuur etc.

Doelstellingen

- Ontwikkelen groen en landschappelijk gebied;
- Geen ruimte voor stedelijke uitbreiding;
- Versterken herkenbaarheid en gevarieerdheid van de verschillende landschapstypen, stroomruggen, oeverwallen en komgronden;
- Versterken samenhang en continuïteit van ruimtelijk structurerende elementen zoals de Linge, historische linten en de zegen;
- Waarborgen belangrijke zichtlijnen;
- Nieuwe landgoederen en erven inzetten als middel om landschappelijke kwaliteit te versterken;
- Behouden en versterken waardevolle landschappelijke elementen.

De vele boomgaarden in het gebied dragen bij aan het kleinschalige karakter

De in het landschap kenmerkende smalle landelijke wegen met haar boerderijen

De Linge is beter zichtbaar in het landschap door de begeleidende bomenlaan

De openheid van de komgronden

In het plangebied bevinden zich o.a. steenuilen en overwinterende watervogels

33 ha rietmoeras wordt aangelegd t.b.v. model Rietzanger

36 ha. vochtig structuurrijk loofbos wordt aangelegd t.b.v model IJsvogelvlinder

De omgeving van de Rijkerswoerdse Plassen wordt verder ecologisch ingericht

2.4 Ecologie

Momenteel is het plangebied van geringe betekenis voor bijzondere natuurwaarden. Het plangebied heeft een overwegend agrarisch karakter. Er zijn weinig botanische waarden in het gebied, vanwege het intensieve agrarische gebruik. Oevervegetaties en bermen hebben deels ecologische waarde. In het hele park zijn steenuilen aanwezig. Met name in het zuidelijke deel van het plangebied zijn veel territoria aangetroffen. Stukken oevers van de Linge zijn geschikt voor de waterspitsmuis. In de watergangen in het park zijn diverse beschermde vissoorten aangetroffen, zoals bermpje, bittervoorn en kleine modderkruiper. In de watergangen rond de Rijkerswoerdse Plassen is tevens de beschermde poelkikker aangetroffen. In het gebied tussen Bemmel en de Linge is deze soort ook waargenomen. In en rondom de Rijkerswoerdse Plassen overwinteren veel watervogels. Het open agrarische gebied zuidelijk van de Linge is van belang voor veel overwinterende vogels, zoals ganzen en op enkele plaatsen van geringe betekenis voor weidevogels

In het meer besloten gebied ten zuiden van de A15 komen soorten als vleermuizen, das en boommarter voor, terwijl in de wateren in dit gebied kamsalamander voor kan komen.

Huidig beleid

De Uiterwaarden van de Rijn en de Waal zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Dit zijn beschermde gebieden om de biodiversiteit binnen Europa te behouden en uit te breiden. De uiterwaarden zijn voornamelijk van belang voor overwinterende watervogels. De Gelderse Poort is een gebied dat in het zuidoosten aan het plangebied grenst.

Park Lingezegen behoort grotendeels tot de ecologische hoofdstructuur (EHS). Er zullen twee ecologische verbindingszones moeten worden gerealiseerd. Van noord naar zuid moeten de Rijn en de Waal ecologisch met elkaar verbonden worden. Van oost naar west vormt de Linge de drager voor een ecologische verbinding. In zijn algemeenheid is het ruimtelijk beleid voor EHS-gebieden gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied.

De verbindingszones bestaan uit een schakeling van natuurelementen (stapstenen) die multifunctioneel gebied doorsnijdt. Stapstenen moeten gerealiseerd worden voor de modellen IJsvogelvlinder en Rietzanger. Het gaat daarbij in totaal om minimaal 36 hectare volgens model IJsvogelvlinder en 33 hectare volgens model Rietzanger voor het gehele Park LIngezegen.

Deze modellen zijn gebaseerd op het ontwikkelen van grote en kleine stapstenen. Voor model IJsvogelvlinder

bestaan de stapstenen uit vochtig loofbos met veel variatie in structuur. Het is met name bedoeld voor organismen die bos nodig hebben met een hoge kwaliteit: vochtig, met veel gevarieerde samenstellingen structuurrijke randen en open plekken. Tevens dient dit model om kleine, geïsoleerde waardevolle bosjes uit hun isolement te halen.
Het model rietzanger is bedoeld om de populaties van rietvogels te versterken door de afstand tussen de verschillende broedgebieden te verkleinen.
Dat betekent dat de volgende oppervlaktes en afstanden moeten worden aangehouden bij de ontwikkelingen van deze stapstenen voor model:
IJsvogelvlinder: groot min. 10 hectare met onderlinge afstand van 5 km, klein min. 1,5 hectare met onderlinge afstand van 1,5 km;
Rietzanger: groot min. 25 hectare met onderlinge afstand van 10 km, klein min. 2,5 hectare met onderlinge afstand van 2,5 km.
Het gebied begrensd door de Rijksweg Noord, De Linge en de Huissensche Zeeg is aangewezen als EHS-natuur. EHS-natuur, m.u.v de Rijkerswoerdse Plassen, en bestaat uit bestaande natuurgebieden, en voor een kleiner deel uit natuurontwikkelingsgebieden die momenteel agrarische cultuurgrond zijn. Hier zal ca. 200 hectare nieuwe natuur moeten worden ontwikkeld. De bestaande natuur rondom de Rijkerswoerdse Plassen wordt verder ingericht. Daarnaast wordt in alle gebieden landschapsbeheer ten behoeve van de plaatselijk voorkomende landschapstypen wenselijk geacht. Recreatie zal gezoneerd moeten worden toegepast zodat de natuurontwikkeling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen.
In de omgeving van Park Lingezegen liggen de Natura 2000 gebieden de Gelderse Poort en de Uiterwaarden van de Waal. Deze gebieden zijn met name van belang voor overwinterende watervogels. Activiteiten, plannen en projecten moeten vooraf worden getoetst op hun effecten op de natuur, waarbij ook de externe werking van een ingreep op het beschermde gebied en de aanwezige waarden dient te worden getoetst. De EHS wordt herbegrensd waarbij de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur in Park Lingezegen als leidraad wordt meegenomen.

Doelstellingen

- Realiseren ecologische verbindingszone van noord naar zuid tussen de Rijn en Waal;
- Realiseren ecologische verbinding van oost naar west met de Linge als drager;
- Natuur ontwikkelen volgens model IJsvogelvlinder (vochtig, structuurrijk loofbos) en Rietzanger (rietmoeras) in de vorm van grotere en kleinere stapstenen en lijnelementen ten behoeve van de ecologische verbinding;
- Ontwikkelen nieuwe natuur, ca. 200 hectare, in aangewezen EHS natuurgebied ten noorden van de Linge;
- Versterken en ontwikkelen ecologische waarden langs de randen van de Rijkerswoerdse Plassen;
- Creëren goede randvoorwaarden en condities voor natuurontwikkeling, zoals o.a. het voorkomen van het te veel verstoren van de bovengrond door ophoging of afgraving;
- Handhaven en beschermen huidige waardevolle natuurwaarden als voorgaand beschreven.

2.5 Water

In het plangebied stroomt grondwater vanaf de stuwwallen van Arnhem en Nijmegen af richting het plangebied. De grondwaterstroming in het gebied wordt sterk beïnvloed door de grondwaterwinningen die in het gebied plaatsvinden. Bij hoge rivierstanden vindt kwel plaats, bij lage rivierstanden zakt het grondwater weg. Het grondwater staat vrij laag, op ongeveer 1,20 m onder het maaiveld. De Linge zorgt voor de aan- en afvoer van water. De afwatering verloopt voornamelijk in westelijke richting via de Linge. Het overtollige water wordt vanuit de omgeving onder vrij verval naar de Linge afgevoerd. Samen met de Linge vormen de sloten en singels een netwerk van waterlopen waar door middel van stuwen streefpeilen worden gehandhaafd. De chemische waterkwaliteit van de Linge voldoet niet aan alle normen. De waterkwaliteit in de Huissense Zeeg is slecht, hier worden diverse normen in hoge gehalten overschreden. In het zuiden van Park Lingezegen vindt drinkwaterwinning plaats. Hier wordt meer dan 1.000.000 m^3 grondwater onttrokken.

Huidige beleid

Water is het laatste decennium steeds belangrijker geworden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Onder invloed van klimaatveranderingen, waardoor de zeespiegel stijgt en het vaker en harder regent, is de kans op overstromingen groter geworden. Daarnaast is vanuit de Europese Unie wetgeving van kracht geworden waarmee wordt beoogd de ecologische en chemische kwaliteit van het water te behouden en verbeteren. Vanwege deze ontwikkelingen is de hoofdlijn in het huidige waterbeleid water meer ruimte te geven, aan de hand van de drietrapsstrategie: eerst vasthouden, dan bergen en als laatste afvoeren. Bij de bestemming, de inrichting en het beheer van de ruimte is water één van de structurerende principes geworden.

Aan de gronden in Park Lingezegen is een aantal waterfuncties toegekend. Per functie gelden bepaalde waterhuishoudkundige randvoorwaarden die gerealiseerd of in stand gehouden worden. In Park Lingezegen geldt voornamelijk de functie landbouw. De inrichting en het beheer zijn hier in de eerste plaats gericht op een aanvaardbare grondwaterstand in verband met ontwatering en beregening. Daarnaast is de inrichting en het beheer gericht op verspreid liggende natuurelementen en slootvegetaties.

Het gebied globaal begrensd door glastuinbouwgebied Bergerden en de Rijksweg Noord heeft de functie natte landnatuur. Natte landnatuur is gevoelig voor veranderingen in de grondwatersituatie en oppervlaktewaterpeilen. Bijzondere waarden en kenmerken van deze gebieden dienen beschermd en ontwikkeld te worden. Het doel is om de waterkwaliteit van de natte natuur te verbeteren. Ook in andere watergangen en waterlichamen met een recreatieve of ecologische functie dient de waterkwaliteit te verbeteren.

In het zuiden van het park, aan de Waaldijk, wordt drinkwater onttrokken. Om het onttrekkingspunt is een grondwaterbeschermingsgebied aangewezen. Deze grondwaterlichamen moeten worden beschermd tegen vervuiling. De Rijkerswoerdse Plassen zijn aangewezen als zwemwater en moeten een voldoende (aanvaardbare) waterkwaliteit hebben zoals geformuleerd in wetgeving vanuit het Rijk en de EU.

Doelstellingen

- Water meer ruimte geven, aan de hand van de drietrapsstrategie: eerst vasthouden, dan bergen en als laatste afvoeren;
- Waterbergingsopgave Park Lingezegen:
- Inrichting en beheer watergangen afstemmen op gebruik gronden;
- Waterlichamen op natuurvriendelijke wijze onderhouden en de grote watergangen natuurvriendelijk inrichten;
- Verbeteren van de waterkwaliteit t.b.v. de ontwikkeling van natte natuur in gebied EHS natuur;
- Ook andere watergangen en waterlichamen met een recreatieve of ecologische functie verbeteren waterkwaliteit;
- Zwemwater Rijkerswoerdse Plassen moet een voldoende (aanvaardbare) waterkwaliteit bezitten.

2.6 Cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied kent een lange en bijzondere occupatiegeschiedenis. Vanuit die historische ontwikkeling zijn zowel in de bodem als 'bovengronds' elementen en patronen bewaard gebleven. Echter dit is niet altijd meer zichtbaar of herkenbaar in het veld. Door het verdwijnen van elementen en ontwikkelingen door de tijd heen ontbreekt de continuïteit en herkenbaarheid. De occupatiegeschiedenis is eerder in dit hoofdstuk beschreven. Deze paragraaf geeft aan welke elementen en patronen nog aanwezig zijn en/of potentie hebben om in de ontwikkeling van Park Lingezegen te worden opgenomen.

Langs de A325 is de defensiedijk uit de koude oorlog zichtbaar

Cultuurhistorische structuren en elementen

In het plangebied is voor een groot deel nog de oorspronkelijke verkavelingstructuur terug te vinden. Weliswaar heeft door de ruilverkaveling met name in de komgebieden een schaalvergroting plaatsgevonden, de oorspronkelijke rechtlijnigheid van de kavels en het slotenpatroon is nog steeds herkenbaar. Het verschil tussen de ontginningen op de oeverwallen en komgronden is nog aanwezig maar door de schaalvergroting is het verschil verminderd.

Langs de A325, ten oosten van de Rijkerswoerdse Plassen, zijn resten van een oude defensiedijk uit de koude oorlog aanwezig. Deze defensiedijk is omstreeks 1950 aangelegd. Het is de laatste waterlinie die in Nederland is gebouwd en was bedoeld om een eventuele Russische invasie te voorkomen.

Monumentale boerderij 'De Woerdt' met bijpassende erfbeplanting

Cultuurhistorische bebouwing

Ressen is aangewezen als beschermd dorpsgezicht en vormt daarmee belangrijke cultuurhistorische bebouwing in Park Lingezegen. Het is één van de oudste nederzettingen in het plangebied. In het dorp zijn meerdere monumenten en waardevolle gebouwen aanwezig. De meest waardevolle bebouwing ligt rond de Kerkenwei, het terrein begrensd door de Ressensestraat, Hoeksehofstraat, Slenkweg en Kerkenhofstraat. Verspreid zijn een aantal monumentale boerderijen en aanwezig het gemeentelijk monument Huize 't Spijk in Ressen. Aan de noordzijde van de Ressensestraat ligt een voormalig kasteelterrein.

Nabij Doornik langs de Waaldijk ligt Huis Doornik. In de 16e eeuw verbleven hier de machthebbers van de Heerlijkheid Doornik en Ressen. Dit kasteel stamt uit de Late Middeleeuwen en dateert vermoedelijk van voor 1400. De buitenplaatsen De Parck en Santacker, van oorsprong al oude bewoningsplaatsen, in het noordwesten zijn belangrijke karakteristieke elementen binnen het plangebied. Langs de Heuvelstraat is een kapelletje

In het gebied bevinden zich historisch gezien waardevolle 'woerden'

aanwezig, gelegen op een oude woongrond.
Daarnaast zijn er in het park een aantal monumentale boerderijen met bijpassende erfbeplanting aanwezig, vooral in het zuidwestelijk deel van Park Lingezegen.

Archeologische waarden

In Park Lingezegen zijn verschillende archeologische vindplaatsen en archeologische monumententerreinen aanwezig. Oude bewoningsresten uit de Prehistorie tot en met de Middeleeuwen bevinden zich voornamelijk op of nabij de oeverwallen of oude stroomruggen in Park Lingezegen. De bewoningsresten zijn onder meer nederzettingsresten, versterkte huisplaatsen, kastelen, buitenplaatsen en grafvelden. Deze bewoningsresten liggen in een aantal gevallen op terpen.
In de Romeinse tijd werd het rivierengebied steeds belangrijker door de strategische ligging langs de grens van het Romeinse Rijk, de Limes. De Limes heeft een status als archeologisch Rijksmonument en staat op de landelijke beschermingsagenda. In het gebied zijn diverse vindplaatsen gevonden die uit de Romeinse Tijd stammen. Deze zijn grotendeels in de ondergrond aanwezig en zodoende in de huidige situatie niet herkenbaar in het veld. Op de hoek van de Heuvelstraat met De Vergert ligt een inheems-Romeinse nederzetting, Den Heuvel, welke in ieder geval tot de Late Middeleeuwen bewoond is geweest. Een oude nederzetting is ook gevonden ter plaatse van de hoek van de Breedlersestraat en De Vergert. Langs de Baalsestraat zijn twee oude woongronden aangetroffen, welke stammen uit de IJzertijd - Romeinse Tijd. Langs de Katteleger is een Romeins crematiegraf gevonden. Rondom en in Ressen zijn verschillende archeologische terreinen aangetroffen met oude bewoningsgronden uit de Late IJzertijd tot en met de Middeleeuwen. Tevens zijn langs de Zandstraat twee versterkte woonplaatsen aanwezig.

Huidige beleid

In het archeologisch beleid vormt het behouden en versterken van archeologische waarden en monumenten het uitgangspunt. Gestreefd moet worden naar behoud van archeologische waarden op de plaats waar het wordt aangetroffen. Ten aanzien van cultuurhistorie is het behoud van karakteristieke en monumentale gebouwen en het behoud, herstel en versterking van cultuurhistorische structuren van belang. Het uitgangspunt is cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren te combineren met nieuwe functies. Hierdoor wordt de herkenbaarheid verhoogd en de recreatieve en educatieve waarden van het culturele erfgoed versterkt. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is het van belang kenmerken van het rivierenlandschap (kommen en oeverwallen) te behouden en versterken.

Doelstellingen

- Behouden en versterken verschillende cultuurhistorische occupatiepatronen van de verschillende landschapstypen;
- Herkenbaar en beleefbaar maken cultuurhistorische relicten als de defensiedijk, kapel, oude buitenplaatsen, Limes, oude bewoningsplaatsen;
- Behouden archeologische waarden op vindplaats;
- Behouden en ontwikkelen door combinaties te zoeken met nieuwe functies;
- Verhogen recreatieve en educatieve waarden.

2.7 Recreatie

In de Stadsregio Arnhem Nijmegen is een fietsroutenetwerk met knooppunten ontwikkeld, waarvan een deel door Park Lingezegen loopt. Daarnaast lopen door Park Lingezegen enkele themaroutes, waaronder 'fietsen langs streekproducten' en 'Liberation route', waarin de kapel "Onze lieve vrouwe van de Bloeiende Betuwe' (Heuvelstraat 14 te Bemmel) is opgenomen. In het fietsknooppuntensysteem zijn tevens fietspaden langs de Linge opgenomen. De fietsroutes lopen veelal langs of over bestaande wegenstructuren. Vanuit verkeersveiligheid en recreatieve aantrekkelijkheid is dit niet altijd wenselijk. In het routenetwerk ontbreken op dit moment goede, aantrekkelijke, vrij liggende en directe verbindingen in noord-zuidrichting.

Voor de wandelaars en ruiters zijn de mogelijkheden om het plangebied te betreden zeer beperkt. Slechts op enkele plekken zijn ommetjes vanuit de direct aangrenzende stedelijke gebieden mogelijk. Een langere rondgang door het gebied is niet anders mogelijk dan langs de bestaande wegen. Vanuit verkeersveiligheid en recreatieve aantrekkelijkheid is dit niet gewenst.

In het plangebied ontbreken parkeervoorzieningen van waaruit het gebied verkend kan worden. Alleen bij de Rijkerswoerdse Plassen is een grotere parkeervoorziening aanwezig die deels voor dit doel gebruikt zou kunnen worden. Echter de capaciteit kan in met name de zomermaanden te beperkt zijn.

Recreatiegebied De Rijkerswoerdse Plassen ligt aan de noordzijde van het park, tegen de bebouwde kom van Arnhem De plassen bieden mogelijkheden voor dagrecreatie op het gebied van watersport, zoals zwemmen, surfen, kanoën (kanoverhuur) en hengelsport. Bij de plassen is ook een horecalocatie aanwezig. In het recreatiegebied is tevens ruimte voor wandelen en fietsen. Aan de oostzijde van de Rijkerswoerdse Plassen is een outdoorcentrum gelegen.

Bij de Rijkerswoerdse Plassen is ook een Pitch&Putt Golfbaan aanwezig. Pitch&Putt Golf wordt gespeeld op een kleine 18-holes golfbaan. Van de afslag tot de vlag varieert de lengte van de holes tussen de 30 en 70 meter. Bij de golfbaan is een clubgebouw aanwezig.

Aan de Grote Molenstraat, in het noordwestelijk deel van Park Lingezegen, ligt Golfbaan Landgoed Welderen. De golfbaan beschikt over een 18 holes Championship Course, 9 holes Par 3-4 oefenbaan, 6 holes Pitch- en Puttbaan, overdekte driving range (in de winter ook verlicht) en verschillende oefengreens, - bunkers en - holes. Bij de golfbaan is een restaurant met horeca- en vergaderfaciliteiten aanwezig.

In het plangebied zijn enkele landwinkels te vinden waar eigen geproduceerde producten en streekproducten

De fietsroutes lopen veelal langs bestaande wegenstructuren

Golfen kan bij Golfbaan Landgoed Welderen

Fruit plukken en kopen is mogelijk bij fruitbedrijf en landwinkel De Woerdt

worden verkocht. Tevens organiseren deze bedrijven open dagen met proeverijen, rondleidingen en plukdagen.
Langs de Linge, in het westelijke deel van het plangebied, ligt een oude proefboerderij, de Santacker die op dit moment niet meer in gebruik is.
In Park Lingezegen is één verblijfsrecreatief bedrijf aanwezig, dit is 't Lingeveld Bed & Breakfast, gelegen aan de Grote Molenstraat 108 te Elst. Deze Bed & Breakfast heeft vier gastenkamers die in landelijke stijl zijn ingericht.

Huidige beleid

Park Lingezegen is als Rijksbufferzone aangewezen en heeft daarmee primair een functie als stedelijk uitloopgebied gekregen. In het park staat de ontwikkeling van het toeristisch-recreatieve aanbod centraal. De recreatiesector moet de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en te vernieuwen, zodat tegemoet kan worden gekomen aan de veranderende behoefte van de samenleving. Nieuwe recreatieve initiatieven dienen bij voorkeur een kwaliteitsverbetering te zijn van het regionale toeristisch-recreatieve product, waarbij vooral mogelijkheden worden gezien voor recreatieve ontwikkelingen die aansluiten op de voorkomende natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Kansen liggen voornamelijk op het gebied van routegebonden recreatie, extensieve vormen van dagrecreatie en kleinschalige verblijfsrecreatie, al dan niet als nevenfunctie bij agrarische bedrijven. Voornamelijk nieuwe en onderscheidende vormen van recreatie worden gestimuleerd. Ontwikkeling van intensieve vormen van recreatie is in de ecologische hoofdstructuur niet mogelijk. Daarbuiten zijn mogelijkheden voor intensieve dagrecreatie, bij voorkeur gekoppeld aan gebiedskenmerken of cultuurhistorie. In samenhang met de ontwikkeling van het toeristisch-recreatieve product wordt ingezet op het herstel en de versterking van de natuur en het landschap en het beleefbaar en zichtbaar maken van cultuurhistorische elementen.
In de Stadsregio Arnhem-Nijmegen is met name in het gebied tussen Waal en Rijn een flink recreatietekort geconstateerd in de directe leefomgeving van bewoners in het gebied. Het ontbreekt aan toegankelijk en bereikbaar groen op loop- en fietsafstand van woningen. Conform de norm die het Ministerie van Vrom hanteert heeft elke inwoner recht op 75m2 groen binnen een straal van 3 km om zijn woning. Juist dit tekort maakt de noodzaak voor Park Lingezegen zichtbaar. Park Lingezegen moet juist gaan voorzien in een toegankelijk, bereikbaar en aantrekkelijk groene leefomgeving.

Doelstellingen

- Realiseren groen en recreatief aantrekkelijk parkgebied van ca. 1500 hectare;
- Realiseren samenhangende en verbindende routenetwerken voor verschillende vormen van recreatie van lange afstandswandeling tot kleine ommetjes;
- Realiseren goede verbindingen met aangrenzende stedelijke gebieden;
- Stimuleren en ontwikkelruimte bieden voor bestaande en nieuwe recreatieve initiatieven die bijdragen aan de kwaliteit van het landschap en recreatie;
- Stimuleren onderscheidende en vernieuwende vormen van recreatie;
- Mogelijkheden voor intensieve dagrecreatie buiten de EHS gebieden bij voorkeur gekoppeld aan gebiedskenmerken en cultuurhistorie;
- Realiseren voldoende parkeervoorzieningen om zo te voorkomen dat er teveel verspreid wordt geparkeerd parkeren en stimuleren in het Park en om mensen zo uit de auto krijgen en verder te laten wandelen of te fietsen.

2.8 Wonen en werken

Het plangebied wordt ingesloten door de grote woongebieden van Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe en Nijmegen. Dit vormt het verzorgingsgebied van het park. Binnen het gebied zelf is echter één kleine dorpskern is gelegen, namelijk Ressen, en één lokaal bedrijventerrein. Bebouwing is met name op de stroomruggen in het zuidelijk deel van het park aanwezig, waarbij woningen en (agrarische) bedrijven naast elkaar voorkomen. In het open komgebied zijn verspreid slechts enkele agrarische bedrijven en woningen aanwezig.

In totaal zijn er ongeveer 100 woningen in Park Lingezegen aanwezig. Concentraties van woningen zijn te vinden in Ressen, langs de linten en langs De Pas, nabij de Waaldijk. Tevens is een clustering van woningen te vinden bij het bedrijventerrein. In het overige gebied zijn verspreid nog enkele woningen aanwezig.

Aan de Lingewal is een bedrijventerrein van zeven hectare aanwezig. Dit is een gemengd lokaal terrein met vijf bedrijfsvestigingen. Naast het bedrijventerrein zijn de gemeentewerf en een drinkwateropslag van Vitens gevestigd. Niet-agrarische bedrijven komen daarnaast vooral voor langs de linten ten noorden van Bemmel en in Ressen. Niet-agrarische bedrijven zijn voor een

Concentraties van woningen zijn o.a. te vinden langs de linten

De Waaldijk

deel kleinschalige bedrijfsactiviteiten bij een woning of in voormalige agrarische bebouwing en voor een deel reeds bestaande bedrijven. De voorkomende bedrijven zijn onder meer autobedrijven, bouw- en sloopbedrijven en groothandels. Daarnaast zijn enkele adviesbureaus verspreid in het park aanwezig. Aan de Baalsestraat bevindt zich een zorgboerderij. Nabij de Rijkerswoerdse Plassen en de golfbanen zijn enkele horecabedrijven gevestigd.
Er is dus sprake van een grote diversiteit aan bedrijven aanwezig en er vindt een sterke menging plaats met de functie wonen. Dit is met name waar te nemen op de stroomruggen en oeverwallen. Deze functiemenging wordt als belangrijke en waardevolle karakteristiek gezien van deze delen van het plangebied.

Huidige beleid

Doordat Park Lingezegen is aangewezen als Rijksbufferzone is geen nieuwe stedelijke bebouwing toegestaan binnen de grenzen van het park. Als stedelijke bebouwing gelden onder meer alle niet grondgebonden agrarische bedrijven, woningen, niet agrarische bedrijvigheid en locaties voor intensieve dag- of verblijfsrecreatie. Kleinschalige recreatieve functies, zoals een restaurant, kampeerbedrijf of zorgboerderij, zijn wel mogelijk, omdat daarmee de dagrecreatieve functie van Park Lingezegen wordt versterkt. Nieuwe bebouwing ten behoeve van agrarische bedrijven, natuur- en waterbeheer en andere functioneel aan het buitengebied gebonden bedrijven zijn wel toegestaan.
Op grond van kaderstellend beleid kunnen in het park nieuwe niet agrarische activiteiten, waaronder wonen, zorg, recreatie en kleinschalige bedrijvigheid, alleen worden gerealiseerd in voormalige agrarische bebouwing. Ook andere leegstaande bedrijfsgebouwen kunnen hiervoor worden gebruikt. Wanneer de bestaande voormalige bedrijfspanden hier niet geschikt voor zijn, is het onder voorwaarden, tevens toegestaan om de bebouwing te slopen en in plaats daarvan nieuwe bebouwing te realiseren. Aan de functieverandering regeling zijn voorwaarden verbonden. Een van de voorwaarde is een beperking van het oppervlakte terug te bouwen bebouwing. Daarnaast geldt de voorwaarde dat een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden van die omgeving wordt geleverd. De mogelijkheden hiervoor zijn verschillend, afhankelijk van de kwaliteiten en kenmerken per gebied. Voor Park Lingezegen wordt specifiek beleid ontwikkeld met betrekking tot functieverandering van voormalige (agrarische) bebouwing.

Doelstellingen

- Handhaven bestaande functiemenging op oeverwallen en stroomruggen;
- Functieveranderingregeling van toepassing binnen randvoorwaarden die bijdragen aan een landschappelijke en recreatieve verbetering van het plangebied;
- Geen ontwikkeling van nieuwe stedelijke bebouwing tenzij bijdragend aan recreatieve doelstelling van het park binnen vast te stellen randvoorwaarden.

2.9 Landbouw

Het plangebied maakt deel uit van ruilverkavelingsgebied Overbetuwe-Oost. Vanaf 1990 is een ruilverkavelingsplan voor dit gebied in uitvoering gebracht. In het kader daarvan zijn gronden herverkaveld en diverse inrichtingsmaatregelen uitgevoerd. Binnen het plangebied hebben geen bedrijfsverplaatsingen plaatsgevonden op basis van dit plan.

Verspreid in het park zijn circa 60 agrarische bedrijven aanwezig, verdeeld over 7 categorieën. In het park komen met name akkerbouw-, veeteelt- en glastuinbouwbedrijven voor. Daarnaast is een aantal fruit- en bloemkwekerijbedrijven aanwezig. Verder zijn in Park Lingezegen een gemengd agrarisch bedrijf, twee viskwekerijen en twee boomkwekerijen aanwezig.

Het grootste deel van de agrarische bedrijven zijn geconcentreerd rond de 1e Weteringsewal in het noorden, rond de Breedlersestraat/Dikelsestraat in het midden en rond de Zandsestraat in het zuiden van het park. Hieruit kan worden geconstateerd dat agrarische bedrijvigheid met name op de oeverwallen plaatsvindt. In de komgronden zijn verspreid ongeveer 10 agrarische bedrijven aanwezig. Dit betreffen vooral akkerbouwbedrijven en veeteeltbedrijven.

Glastuinbouwbedrijven zijn vooral geconcentreerd in de omgeving van de Zandsestraat in het zuiden van het plangebied. Fruitteelt komt voornamelijk voor rond de 1e Weteringsewal in het noorden en op de oeverwal bij Bemmel aan de zuidzijde van het plangebied voor.

Huidige beleid

Het beleid ten aanzien van het landelijk gebied is met name gericht op het stimuleren van grondgebonden landbouw en nieuwe economische dragers, in vrijkomende agrarische bebouwing en in of nabij kernen. Grondgebonden landbouw moet een duurzaam perspectief krijgen in het landelijke gebied. In de open komgronden is grondgebonden landbouw de hoofdfunctie.

Het gebied kent verschillende vormen van gebruik

Op de oeverwallen blijft ruimte voor landbouw, maar vindt daarnaast een transformatie plaats naar een kleinschalig agrarisch landschap, waarbinnen ontwikkelingen in de vorm van functieverandering of nevenactiviteiten binnen bestaande bebouwing bij agrarische bedrijven mogelijk zijn. Nieuwe activiteiten kunnen bestaan uit recreatie, zorg en educatie of andere kleinschalige bedrijvigheid.

Doelstellingen

- Stimuleren grondgebonden landbouw daar waar dit bijdraagt aan de doelstellingen van Park Lingezegen;
- Stimuleren ontwikkelen nieuwe economische dragers bij functieverandering.

2.10 Verkeer

Voor Park Lingezegen zijn twee snelwegen van belang, namelijk de A325 en de A15. De A325 ligt tussen Arnhem en knooppunt Ressen, de aansluiting op de A15 ligt westelijk van Bemmel. De A325 gaat in zuidelijke richting verder als de N325 richting Nijmegen. De A15 vormt de hoofdontsluiting van Arnhem/Nijmegen door Rivierenland in westelijke richting. De aansluiting vanaf de A15 op de A325 vormt een knelpunt, op dit knooppunt is vaak filevorming. Vanaf knooppunt Ressen gaat de A15 over in de provinciale weg N839, welke ter hoogte van de Van Elkweg in noordoostelijke richting afbuigt. Rijksweg Noord is naast de A325 de belangrijkste verbindingsroute tussen Arnhem en Elst. De Grote Molenstraat is de belangrijkste verbindingsweg tussen Elst en Schuytgraaf (Arnhem). Op alle lokale wegen is de maximumsnelheid 80 km/u. Voor wandel- en fietsverkeer is tussen Elst/Arnhem en Ressen een vrijliggend fietspad aanwezig. Voor de overige wegen dient langzaam verkeer gebruik te maken van de bestaande lokale wegen. Met name de Rijksweg Noord en de wegen centraal in het park hebben een grote verkeersintensiteit. Op deze wegen is veel verkeer vanuit de omringende dorpen naar het regionale en nationale verkeersnetwerk ter hoogte van Elst. Door Park Lingezegen liggen de spoorlijn Arnhem-Elst en de Betuweroute. In het park zijn geen stations aanwezig.

Vanaf de hoofdinfrastructuur is Park Lingezegen vanuit de aangrenzende stedelijke gebieden goed te bereiken. Goede parkeervoorzieningen ontbreken echter, met uitzondering van de parkeervoorziening bij de Rijkerswoerdse Plassen. Vanuit de verkeersveiligheid voor het recreatieve routenetwerk vormt de auto op de lokale wegen een probleem. De vaak smalle profielen van de landelijke wegen zorgen soms voor onveilige situaties.

Voor openbaar vervoer is men aangewezen op busvervoer vanuit Bemmel, Elst of Huissen. Of de stations in Elst en Arnhem-Zuid. De buslijnen gaan maximaal twee keer per uur en hebben vooral een ontsluitende functie vanuit de kernen. De treinen stoppen op het traject Arnhem-Nijmegen vier keer per uur. Het belang van het openbaar vervoer richting Nijmegen wordt steeds groter. Elst en de Waalsprong nemen een steeds belangrijkere positie in.

Huidige beleid

In het beleid voor verkeer staat veiligheid en bereikbaarheid centraal. Door ruimtelijke ontwikkelingen en economische groei neemt het aantal verkeersbewegingen toe. Daarnaast stellen mensen hogere eisen aan hun woon- en leefomgeving. Het beleid voor het verkeer en vervoer in Park Lingezegen is het verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid, waarbij de leefbaarheid versterkt wordt. Door beide gemeenten is een pakket maatregelen opgesteld die hier op zijn toegespitst.

De verkeersveiligheid van het fietsverkeer dient verbeterd te worden. Het fietsnetwerk wordt verbeterd door het aanleggen van vrijliggende of aanliggende fietspaden langs belangrijke lokale wegen. Daarnaast is het wenselijk natuurgebieden en landbouwgrond toegankelijker te maken. Langs de Linge en dijken zal niet- recreatief en niet-agrarisch verkeer moeten worden teruggedrongen, zodat meer plaats is voor recreatief verkeer en landschappelijke kwaliteiten.

Fietsen wordt als belangrijk onderdeel gezien bij het oplossen van mobiliteits- en milieuproblemen. Er wordt ingezet op het realiseren van een snelfietsroute aan de oostzijde van de A325 met goede aansluiting op de westelijke gelegen woon- en werkgebieden tussen Arnhem en Nijmegen.

In Overbetuwe zijn de Grote Molenstraat en de Rijksweg Noord als gebiedsontsluitingswegen ingericht. Alle overige wegen worden onaantrekkelijk gemaakt voor doorgaand verkeer door ze in te richten als erftoegangswegen met een snelheidsregime van 60 km/u. Vanuit Elst is het wenselijk de aansluiting van de tangentenstructuur op de A325 ter hoogte van de Aamsepoort te verbeteren zodat een hoogwaardig entreegebied ontstaat. Dit heeft een relatie met de knooppuntomgeving tussen Elst-centrum, station Elst en de A325. Door efficiënt ruimtegebruik, functiemenging en het gebruikmaken van verschillende vervoersverbindingen wil de gemeente hier een synergie tussen activiteiten verwezenlijken. De gemeente wil zich bij de entreegebieden manifesteren naar de snelweg.

Vanuit Bemmel dient de westelijke ontsluiting naar de A325 te worden verbeterd. De bestaande route van Bemmel naar Lent over de Zandsestraat wordt in samenhang daarmee afgewaardeerd en daarmee veiliger gemaakt

voor fietsverkeer. De verbinding naar Elst moet worden verbeterd door het scheiden van fiets- en autoverkeer.
Het hoofdwegennet in de Stadsregio Arnhem Nijmegen (A50, A12, A325 en de Pleyroute (N325)) zijn al lange tijd overbelast. Momenteel wordt onderzocht hoe deze verkeersproblematiek opgelost kan worden. Een van de alternatieven is de doortrekking van de A15 in oostelijke richting naar de A12 bij Zevenaar.
Door Park Lingezegen loopt de Betuweroute. De Betuweroute heeft ter plaatse van Park Lingezegen geen aansluiting of station, zodat het een onafhankelijke routestructuur vormt. Rondom de Betuweroute ligt een invloedsgebied waar beperkingen gelden voor ruimtelijke ontwikkelingen.
Wenselijk is om het openbaar vervoer te bundelen langs de route Arnhem-Elst-Nijmegen. De fiets-, bus- en autoverbinding tussen Elst en Bemmel moet verbeterd worden door het scheiden van fiets- en autoverkeer. De meest gewenste optie is gedeeltelijk een nieuwe route aanleggen en het bestemmen van de huidige route voor fietsverkeer. Het HOV kan ook onderdeel zijn van deze nieuwe route.

Doelstellingen

- Verbeteren verkeersveiligheid en leefbaarheid;
- Verbeteren verkeersveiligheid fietsers;
- Uitbreiden recreatieve routenetwerk voor fietsers en wandelaars;
- Terugdringen autogebruik ten behoeve van recreatief gebruik;
- Verbeteren aansluitingen op A325.

De Grote Molenstraat begrenst het Park aan de westzijde

De A325 wordt begeleid door de oude defensiedijk

De Betuweroute doorkruist het Park van west naar oost

De vaak smalle profielen van de landelijke wegen